

tu byl ještě druhý vymáhající věřitel, totiž on, dovolací rekurent jako správce úpadkové podstaty, na jehož návrh bylo dražební řízení zavedeno. Správce úpadkové podstaty, i když má podle § 119 konk. ř. v dražebním řízení, jež sám zavedl nebo k němuž přistoupil, postavení vymáhajícího věřitele, ve skutečnosti, ježto nemá pohledávky, kterou by vymáhal, není vymáhajícím věřitelem, nýbrž jest mu postavení vymáhajícího věřitele přiznáno toliko formálně (viz pamětní spis str. 105). Byl tedy v tomto dražebním řízení ve skutečnosti jen jeden vymáhající věřitel a to družstvo V. v Č. a rekursní soud přikázal pohledávky státu na daních a veřejných dávkách, pokud byly po právu a způsobilé k uspokojení z nejvyššího podání, správně za tímto vymáhajícím věřitelem. Pokud jde o příslušenství pohledávek firmy B-ští pravovářečníci, měšťanský pivovar v Č., nevadila tomu, by bylo z nejvyššího podání přikázáno, okolnost, že nebylo podle § 210 ex. ř. přihlášeno k rozvrhovému roku, když bylo z veřejné knihy, pokud se týče z exekučních spisů a v tomto případě, kde exekuce byla vedena v úpadkových spisech, z úpadkových spisů vidno, že jest po právu a způsobilé k uspokojení (§§ 210 a 214 ex. ř.). Že je za takové rekursní soud na základě uvedených pramenů uznal, tomu dovolací rekurent neodporuje.

Čís. 7212.

Členům společnosti podle § 1175 a násl. obč. zák. nelze upřít právo, by jim z výtěžku dosud docíleného byla dána splátka na jejich podíl, když jest jisto, že tohoto výtěžku nebude pro další likvidaci třeba, a nelze je odkazovati na to, až společenské jmění bude úplně zpeněženo, nemůže-li dalším prováděním likvidace na dosavadním výsledku v neprospěch společnosti býti nic změněno.

(Rozh. ze dne 11. července 1927, Rv I 1591/26.)

Žalobci Eliška, Petr a Pavel P-ovi provozovali jménem vlastním a jako přihlásivší se dědicové Markéty P-ové společně se žalovaným a Hedvikou B-ovou čistírnu odpadků až do 30. června 1925. Žalobci, žalovaný a Hedvika B-ová dohromady se účastnili třetinou na společenském podnikání. Žalovanému byl svěřen provoz podniku. Žalobu o zaplacení 38.538 Kč 33 h procesní soud první stolice pro tentokrát zamítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby. D ů v o d y: Žalovaného jest považovati v poměru k žalobcům za splnomocněnce (§ 1190 obč. zák.). Jako takový jest povinen předložiti závěrečné vyúčtování o společném základním jmění a o příjmech a vydáních k tomu patřících a všechny z obchodu vzešlé užitky zmocnitelům (žalobcům) podle poměru jejich podílů přenechati (§§ 1198, 1199, 1009 obč. zák.). Podle vlastního sdělení nekoupil žalovaný následkem rozvázání společného podnikání v posledních měsících první polovice roku 1925 žádné nové materialie, urychlil prodeje dohotoveného materiálu, likvidoval v běhu jsoucí obchody, uložil došlé peníze na úrok, předložil žalobcům

18. správně 19. srpna 1925 vyúčtování a bilanci. Dle tohoto vyúčtování a bilance pozůstalý společný majetek dne 19. srpna 1925 jedině z hotových peněz a ze čtyř vkladů v úvěrním ústavu úhrnem 122.533 Kč 06 h. Žalovaný se zdráhá zaplatiti žalobcům podíl 40.844 Kč 35 h a složil dne 16. října 1925 u soudu pro likvidační podstatu společného obchodního podniku vkladní knížku spořitelního a záloženského spolku pro Poříčí číslo 5167, znějící na jméno: »Čistírna odpadků František Sch.« na 115.614 Kč 99 h. Žalovaný uvedl jako důvod, proč se zdráhá vyplatiti žalobcům podíl 40.844 Kč 35 h, tyto okolnosti, které byly uznány prvním soudem za závažné a za důvody pro zamítnutí žaloby pro tentokráte: 1. Nemožnost přesného zjištění podílu připadajícího žalobcům. 2. Že tu jsou nemovitosti nacházející se ve spoluvlastnictví žalobců a žalovaného. 3. Neuznání vyúčtování z 19. srpna 1925, předloženého žalovaným, se strany žalobců. 4. Neuznání práva žalovaného na zrušení společnosti a likvidaci společného podnikání. 5. Bydliště žalobce Petra P-a v cizině a jeho nemajetnost. 6. Zahájení sporu žalobců proti žalovaným o placení 61.136 Kč 35 h jako podílu na zisku z provozování obchodu čistírny v letech 1920, 1921. 7. Že nebyl dosud dědicům odevzdán podíl připadající na pozůstalost Markéty P-ové. Žádná z těchto okolností nemůže podle názoru odvolacího soudu ospravedlniti zadržování výplaty zažalovaných peněz žalobcům. ad 1. Jest nesporné, že podíl žalobců na společném podnikání činí jednu třetinu. Přísluší tudíž nepopíratelně žalobcům nárok na vyplacení jedné třetiny, jak zisku, tak i jistiny. ad 2. Stranami nebylo tvrzeno, že nemovitosti jsoucí ve spoluvlastnictví žalobců a žalovaného výslovně byly určeny k provozování společného obchodu a že tudíž činí hlavní jmění (kapitál) společnosti. Nemůže býti na závalu výplaty podílu příslušejícího žalobcům na společném podniku skutečnost, že kromě společenství, týkajícího se čistírny odpadků, jest tu ještě společenství vlastnictví k nemovitostem. Nemovitosti ve spoluvlastnictví stran nebyly vneseny do společného podniku podle odhadu v penězích (§§ 1182, 1183 obč. zák.). ad 3. Žalobci nežádají nic více, než jim patřící podíl na penízi, vyplývajícím z vyúčtování předloženého žalovaným. Strany se shodují v tom, že z likvidace společného majetku jest pohotově k rozdělení 122.533 Kč 06 h. Nemůže tudíž činěno býti závislým zaplacení podílu, připadajícího žalobcům, na výslovném uznání vnitřní správnosti vyúčtování z 19. srpna 1925 žalobci. ad 4. Právě tak nelze míti za to, že žalobci výslovně uznali právo žalovaného na rozvázání společnosti a likvidaci společenského majetku jako podmínku žalobního nároku. Dle udání žalovaného vypověděl on a Hedvika B-ová společenskou smlouvu koncem června 1925 a provedl žalovaný jako obchodvedoucí člen skutečně likvidaci společenského majetku, aniž by žalobci při tom nějak zakročili. Požadavek žalobců na vyplacení jim náležejícího podílu z likvidační podstaty jest nepochybně pojímati jako svolení k likvidaci a nemůže jich požadavek ještě býti činěn závislým na výslovném uznání práva žalovaného na likvidaci se strany žalobců. ad 5. Z této okolnosti nelze seznati důvod pro zadržování výplaty. ad 6. Tento ještě neukončený spor týká

se hospodaření v letech 1920 a 1921 a složení účtů, jakož i vyplacení podílu na zisku žalobcům. Nelze seznati, proč tento spor má býti proti žalobcům důvodem k odkladu vyplacení podílu na zisku a na realizovaném jmění, totiž k nesporné sumě 122.533 Kč 06 h, již bylo docíleno v roce 1925. ad 7. Když vedle Elišky, Petra a Pavla P-ových vystoupila také ještě pozůstalost po Markétě P-ové jako žalobce, nebylo potřebí dřívějšího odevzdání pozůstalosti přihlásivším se dědicům. Jediné, dle názoru odvolacího soudu na váhu padající okolnosti, že není na jisto postaveno, které daně z podnikání budou k placení, učinili žalovaný a žalobci zadosť tím, že žalovaný zatím pouze s 115.614 Kč 99 h naložil jako s likvidační massou a zbytek (122.533 Kč — 115.614 Kč 99 h = 6.918 Kč 07 h) zadržel jako dostačující fond k zaplacení daní a žalobci tentokrát také požadují pouze třetinu ze 115.614 Kč 99 h.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, uplatňující dovolací důvody č. 2, 3 a 4 § 503 čřs., není opodstatněno. Pro veřejné obchodní společnosti ustanovuje čl. 141 obch. zák. výslovně, že, jsou-li tu peníze postradatelné, jsou společníci již za likvidace oprávněni žádati za jejich rozdělení, a že jest jen zadržeti částky, potřebné na úhradu dluhů společnosti, které teprve později dospějí, a na úhradu nároků, které přísluší jednotlivým společníkům při vypořádání. Při výdělečných společnostech podle práva občanského odkazuje § 1215 obč. zák. co do rozdělení společenského jmění jednak na předpisy §§ 1205 až 1214 obč. zák., které zde však nepřicházejí v úvahu, jednak na předpisy o rozdělení společné věci (§§ 841 a násl. obč. zák.), podle nichž se rozdělení provede buď podle dohody podílníků nebo, nedohodnou-li se, na základě soudního výroku buď fysickým rozdělením společné věci nebo dražbou a rozdělením výtěžku. V těchto předpisech ovšem není ustanovení, obdobného čl. 141 obch. zák., avšak z povahy věci, ježto společníci jsou spoluvlastníky společenského jmění, plyne, že jim nelze upřít právo požadovati, by jim z výtěžku dosud docíleného byla dána splátka na jejich podíl, když jest jisto, že tohoto výtěžku nebude pro další likvidaci třeba, a že je nelze odkazovati na to, až společenské jmění bude úplně zpeněženo, když dalším prováděním likvidace nemůže na dosavadním výsledku v neprospěch společnosti nic býti změněno. Žalovaný připouští, že jmění společnosti až na nemovitosti, strojní zařízení a nástroje, jest zpeněženo, že běžné obchody jsou ukončeny, a že jest tu výtěžek 122.533 Kč 06 h. Že jsou tu ještě dluhy, které by společnost byla povinna platiti, žalovaný ani netvrdí, až na to, že není dosud jisto, kolik bude platiti daní ze společenského podniku. Co se však těchto týče, poukazuje odvolací soud právem k tomu, že žalovaný zadržel 6918 Kč 07 h jako dostačující fond na zaplacení daní, a že žalobci požadují jen podíl, připadající na ně ze zbytku 115.614 Kč 99 h. Námitka, že společníci se dosud nedohodli o rozdělení nemovitostí, strojního zařízení a nástrojů, není důvodnou. Náleží-li tyto věci společ-

nosti, bude je vzhledem k předpisu § 1215 obč. zák. rozdělití podle ustanovení §§ 841 a násl. obč. zák. buď fysicky nebo dražbou a rozdělením výtěžku. Na výtěžek, docílený již z ostatního jmění, nemůže však toto rozdělení dalšího jmění míti vliv, když, jak řečeno, nebylo ani tvrzeno, že jsou tu, nehledě k daním, ještě nezaplacené dluhy společnosti. Nezáleží ani na tom, že si žalobci vyhradili přezkum účtu, vydaného žalovaným, neboť nemůže býti pochyby, že tím nechtějí popřítí, že výtěžek činí alespoň tolik, kolik žalovaný sám udává. Odvolacímu soudu jest přisvědčiti i v tom, že ani spor, zahájený žalobci proti žalovanému o vyplacení podílu na zisku za léta 1920 a 1921, není překážkou, by žalobcům nebyl vydán podíl na společenském jmění. Dovolání samo připouští, že žalobci v onom sporu tvrdí, že společenský podnik v letech 1920 a 1921 vynesl o 180.000 Kč více, než žalovaný podílníkům vyplatil a že tedy žalovaný jim vyplatil na účet jejich podílu na zisku za léta 1920 a 1921 méně o 61.136 Kč 35 h, než jim příslušelo. Jde tu tedy o pohledávku žalobců přímo proti žalovanému, nikoliv o pohledávku proti společnosti a proto jest lichým tvrzení žalovaného, že by se společenské jmění o 61.136 Kč 35 h zmenšilo, kdyby žalobci v onom sporu zvítězili. Dovolacího důvodu čís. 4 § 503 cřs. tudíž tu není.

Čís. 7213.

Výrazy »moderně zařízený byt«, »přiměřená činže« a »přiměřená poloha bytu« nejsou neurčitými.

(Rozh. ze dne 11. července 1927, Rv I 223/27.)

Žalovaní koupili od žalobkyně dům na Žižkově a zavázali se v kupní smlouvě, že opatří žalobkyni náhradní byt. Žalobě, by žalovaní byli uznáni povinnými opatřiti a předati žalobkyni byt, sestávající ze dvou pokojů a kuchyně s příslušenstvím a koupelnou, moderně zařízený za přiměřenou činži, nalézající se v přiměřené poloze v Karlíně nebo v Praze I, II. a V. a to nejdéle do 1. února 1927, procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Výtka neurčitosti pojmů »moderně zařízený byt«, »přiměřená činže« a »přiměřená poloha bytu« jest bezdůvodnou, neboť tu nejde o takovou neurčitost, jakou má na mysli § 869 obč. zák. Pojem »moderně zařízený byt« nebo »moderní byt« jest běžným a zejména obyvatelům velkého města jest jasno, že se tím rozumí byt zařízený podle novodobých požadavků a vymožeností, nikoli však byt opatřený nábytkem, o kterém nebylo v celém sporu vůbec řeči. Ustanovení § 914 obč. zák., že se smlouvě má rozuměti tak, jak toho žádá obyčej poctivého obchodu, poskytuje dostatečné vodítko k výkladu toho, co strany rozuměly výrazem moderní (moderně zařízený) byt. Ani pojem »přiměřená činže« není neurčitým, neboť podle zásady téhož § 914 obč. zák. sluší tím rozuměti činži, jejíž výše odpovídá jakosti a poloze bytu, a která